32003E0319

SKUPNO STALIŠČE SVETA 2003/319/SZVP
z dne 8. maja 2003
o podpori Evropske unije izvajanju Lusaškega sporazuma o premirju in o mirovnem procesu v Demokratični republiki Kongo (DRK) ter o razveljavitvi Skupnega stališča 2002/203/SZVP

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 15 te pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropska unija je mnenja, da je trajni mir v Demokratični republiki Kongo možno doseči s sklenitvijo miru, ki bo pravičen za vse strani, s spoštovanjem ozemeljske celovitosti in nacionalne suverenosti Demokratične republike Kongo ter s spoštovanjem demokratičnih načel in človekovih pravic v vseh državah v regiji, kakor tudi spoštovanjem načel dobrega sosedstva in nevmešavanja v notranje zadeve, ob upoštevanju varnostnih interesov Demokratične republike Kongo in sosednjih držav.

(2) Lusaški sporazum o premirju so 10. julija 1999 podpisale Demokratična republika Kongo, Angola, Namibija, Ruanda, Uganda, Zimbabve in pozneje „le Mouvement pour la libération du Congo“ in „le Rassemblement Congolais pour la Démocratie“. Po tem je bil 30. julija 2002 med DRK in Ruando podpisan Pretorijski sporazum, Luandski sporazum med DRK in Ugando je bil podpisan 6. septembra 2002, Pretorijski sporazumi v okviru notranjega kongoškega dialoga so bili podpisani 17. decembra 2002 in 6. marca 2003.

(3) Evropski svet je 15. decembra 2001 v Laeknu ponovno potrdil svojo polno podporo Lusaškemu sporazumu o premirju.

(4) Varnostni svet Združenih narodov je sprejel Resolucije 1234 (1999), 1258 (1999), 1291 (2000), 1304 (2000), 1332 (2000), 1341 (2001), 1355 (2001), 1376 (2001), 1399 (2002), 1417 (2002), 1445 (2002), 1457 (2003) in 1468 (2003).

(5) Treba je razveljaviti Skupno stališče Sveta 2002/203/SZVP z 11. marca 2002 o podpori Evropske unije izvajanju Lusaškega sporazuma o premirju in o mirovnem procesu v Demokratični republiki Kongo [1] –

SPREJEL NASLEDNJE SKUPNO STALIŠČE:

Člen 1

Namen tega skupnega stališča je podpreti izvajanje Lusaškega sporazuma o premirju in mirovnih dogovorih, tako notranjih kakor mednarodnih, ki so bili doseženi v letu 2002 in 6. marca 2003, ter zadevne resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov in potekajoči vsesplošni mirovni proces v DRK.

Člen 2

Evropska unija bo podprla ukrepe, ki jih Združeni narodi in Afriška unija izvajajo v podporo uresničevanju Lusaškega sporazuma o premirju, Pretorijskega sporazuma (julij 2002), Luandskega sporazuma (september 2002) in Pretorijskih sporazumov v okviru notranjega kongoškega dialoga (december 2002 in marec 2003) ter zadevnih resolucij Varnostnega sveta, in bo s temi organizacijami in drugimi pomembnimi akterji mednarodne skupnosti tesno sodelovala pri uresničevanju tega skupnega stališča.

Člen 3

Evropska unija se bo še naprej trudila za dosledno spoštovanje premirja med podpisnicami Lusaškega sporazuma in bo v ta namen nadaljevala s podporo misiji Organizacije Združenih narodov v Demokratični republiki Kongo (MONUC) in skupni vojaški komisiji (JMC - Joint Military Commission). Ob sklicevanju na to, da je EU po Pretorijskem (julij 2002) in Luandskem (september 2002) sporazumu z odobravanjem pozdravila umik tujih sil iz DRK, se bo EU zavzemala za popoln umik vseh tujih sil iz DRK v skladu z Lusaškim sporazumom, Pretorijskim in Luandskim sporazumom ter v skladu s sklepi, sprejetimi na tej podlagi, in z zadevnimi resolucijami Varnostnega sveta, katerih izvajanje po potrebi nadzoruje MONUC.

[1] UL L 68, 12.3.2003, str. 1.

Člen 4

EU je mnenja, da mirovna sporazuma med DRK in Ruando (julij 2002) ter med DRK in Ugando (september 2002) predstavljata bistven korak k normalizaciji odnosov med podpisnicami in za vzpostavitev trajnega miru na območju Velikih jezer. EU meni, da je celovito izvajanje teh sporazumov absolutno potrebno in da mora potekati v istem konstruktivnem duhu, ki je privedel do sklenitve okvirnih sporazumov in da bo strani pozvala, da se vzdržijo podpore lokalnim skupinam, ki tem sporazumom nasprotujejo.

Člen 5

EU si bo prizadevala za hitro uresničitev procesa razorožitve, demobilizacije, repatriacije, reintegracije in ponovne naselitve (DDRRR - Disarmamanent, Demobilisation, Repatriation, Reintegration, Resettlement) pripadnikov oboroženih skupin, ob upoštevanju razlike med tujimi in kongoškimi skupinami, kakor to predvidevata Lusaški in Pretorijski sporazum in kar je bistveno za vzpostavitev miru v regiji. EU dodaja, da je ta proces potrebno izpeljati prostovoljno ob sodelovanju vseh podpisnic Lusaškega sporazuma in da mora biti deležen podpore ob usklajenem delovanju mednarodne skupnosti. EU bo podpirala delovanje MONUC, nadzorni mehanizem tretje strani in skupno vojaško komisijo (JMC), kakor to predvidevajo zadevne resolucije Varnostnega sveta, Lusaški sporazum in Pretorijski sporazum (julij 2002). EU bo s primernimi ukrepi nudila nadaljnjo podporo procesu razorožitve, demobilizacije, repatriacije, reintegracije in ponovne naselitve, zlasti s podporo demobilizaciji v več državah in programu reintegracije (MDRP) na področju Velikih jezer.

EU bo podpirala ukrepe vlade DRK za sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem za Ruando in jo bo spodbujala pri vztrajanju na tej poti.

Člen 6

EU potrjuje, da bo podpirala globalni in vsevključujoči sporazum o prehodnem obdobju v DRK, podpisan v Pretoriji 17. decembra 2002, kakor tudi Pretorijski sporazum z dne 6. marca 2003 o določitvi prehodnega obdobja in o varnostnem in vojaškem memorandumu v okviru notranjega kongoškega dialoga. EU bo podpisnice pozvala, da naj določbe teh sporazumov uresničujejo v dobri veri in da naj skupaj združijo napore za oblikovanje vsevključujoče prehodne nacionalne vlade, ki bo odgovorna za vodenje DRK do prvih demokratičnih volitev, z namenom čimprejšnje in celovite vzpostavitve predstavniške demokracije, kar je poglavitno jamstvo za trajen in pravičen razvoj države. EU je pripravljena podpreti izvajanje teh sporazumov. EU bo dala popolno podporo posebnemu odposlancu Generalnega sekretarja OZN za notranji kongoški dialog. EU ponovno potrjuje svojo pripravljenost podpreti prehodno obdobje, takoj ko bodo v njem vzpostavljene institucije za izvajanje projektov, zasnovanih z namenom pospeševati pomoč prebivalstvu, krepiti državne strukture, uresničevati gospodarsko obnovo države in projekte DDRRR. V tem okviru EU poudarja pomen spoštovanja sporazumov med DRK in mednarodnimi finančnimi institucijami, zlasti sporazuma glede zmanjševanja revščine in zmogljivosti, ki omogočajo rast (PRFG - Poverty Reduction and Growth Facility) med vlado DRK in Mednarodnim denarnim skladom.

Člen 7

EU poziva k takojšnjemu prenehanju oboroženih spopadov in nasilja v vseh delih DRK. EU najstrožje obsoja strahote, ki so bile pred kratkim zagrešene na vzhodu države, zlasti v pokrajini Ituri. Zanje odgovorne osebe je treba privesti pred sodišče. EU dodaja, da Statut Mednarodnega kazenskega sodišča velja za vsa dejanja genocida, zločinov proti človeštvu in vojnih zločinov, zagrešenih na ozemlju DRK po začetku veljavnosti Statuta (1. julij 2002). EU se zavzema za popoln umik tujih enot iz pokrajine Ituri, kakor tudi za okrepljene projekte DDRRR, za celovito izvajanje mandata MONUC in za prizadevanja v smeri izgradnje miru, ki so bistvenega pomena za doseganje potrebne stopnje stabilnosti v pokrajinah Ituri in Kivus. EU poziva vse skupine v pokrajini Ituri k tamkajšnjemu končanju spopadov in vse strani k polnemu sodelovanju, da bi ustanovile Iturijski odbor za pomiritev (IPC - Ituri Pacification Commission). EU bo prav tako pozivala k pridružitvi k IPC tistih skupin v pokrajini, ki tega odbora še niso podprle. EU meni, da bi IPC sporazum lažje dosegel pod nevtralnim vodstvom in z delovanjem na podlagi popolnega umika tujih enot. EU poziva vlade DRK, Ruande in Ugande, da uporabijo ves svoj vpliv za končanje napetosti in da se trudijo za ustvaritev takih pogojev v pokrajini Ituri, ki bodo omogočili uspešno izvajanje Luandskega sporazuma (september 2002). EU je seznanjena z zadnjimi spremembami Luandskega sporazuma, sprejetemi v ta namen v Dar es Salaamu februarja 2003, in bo v skladu z Resolucijo Varnostnega sveta ZN 1468 (2003) pozvala ugandsko vlado, da spoštuje svojo zavezo o takojšnjem umiku svojih čet.

Člen 8

EU obsoja nezakonito izkoriščanje naravnih virov, kar predstavlja enega od vzrokov in posledic za štiriletno vojno, kakor tudi dejavnik, ki povzroča nadaljnje spopade, v skladu z nedavnim poročilom skupine strokovnjakov OZN o nezakonitem izkoriščanju naravnih virov in drugih oblik bogastva DRK. EU poziva vse države, da iz ugotovitev skupine strokovnjakov izvedejo ustrezne zaključke in poziva vse vpletene države, da sprejmejo potrebne ukrepe. EU podpira ukrepe iz Resolucije Varnostnega sveta ZN 1457 (2003), ki bi morali pomagati k končanju takega izkoriščanja. EU je za izpolnitev svojega novega mandata pripravljena sodelovati s skupino strokovnjakov.

Člen 9

Evropska unija bo ob upoštevanju pogojev, navedenih v členu 6, zagotavljala potrebno raven razvoja in človekoljubne pomoči DRK in nudila svojo podporo prehodni vladi pri obnovi in razvoju države in zagotavljala, da bo ta podpora v korist vsemu kongoškemu prebivalstvu in vsem pokrajinam v DRK in da bo na dinamičen in proaktiven način prispevala k mirovnemu procesu s pospeševanjem ponovne vzpostavitve kongoške države, kakovostnega javnega upravljanja, izboljšanja ekonomskega položaja in spoštovanja človekovih pravic. Svet sprejema v vednost namero Komisije, da bo nadaljevala s svojimi prizadevanji za zgoraj omenjene cilje.

Člen 10

EU bo v sodelovanju z državami regije, ki so vpletene v kongoško krizo, upoštevala prizadevanja, ki jih slednje vložijo v izvajanje sporazuma o premirju in mirovnih sporazumov ter zadevnih resolucij Varnostnega sveta ZN iz člena 2.

Člen 11

EU bo nadaljevala s podporo mirovnemu procesu v Burundiju na podlagi Sporazuma iz Arushe, katerega uspeh se navezuje na rešitev kongoške krize in ki bi lahko bil dejavnik miru in stabilnosti na območju Velikih jezer. EU bo podpirala izvedbo mednarodne konference o miru, varnosti, demokraciji in razvoju na območju Velikih jezer, ko bo to dopuščal napredek v mirovnih procesih sporazumov iz Lusake in Arushe in ko se bodo tako odločile zainteresirane države.

Člen 12

EU si pridržuje pravico do sprememb ali ukinitve vseh dejavnosti v podporo izvajanju Lusaškega sporazuma o premirju in nadaljnjih sporazumov, če strani ne bodo spoštovale njihovih pogojev.

Člen 13

Skupno stališče 2002/203/SZVP se razveljavi.

Člen 14

Izvajanje tega skupnega stališča se redno nadzoruje zlasti z namenom upoštevanja razvoja dogodkov v mirovnem procesu v DRK.

Člen 15

To skupno stališče začne veljati z dnem sprejetja. Revidira se glede na razvoj dogodkov na tem območju. Nova odločitev se vsekakor sprejme pred 8. majem 2004.

Člen 16

To skupno stališče se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 8. maja 2003

Za Svet

Predsednik

M. CHRISOCHOÏDIS